

Носко Микола

ORCID 0000-0001-9903-9164; Researcher ID C-6263-2017; Scopus-Author ID 56880089100

Доктор педагогічних наук, професор, радник ректора
Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка,
Дійсний член (академік) НАПН України (Чернігів, Україна)
E-mail: mykola.nosko@gmail.com

Дорошенко Дмитро

ORCID 0000-0002-3094-1798

Аспірант, Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (Чернігів, Україна)
E-mail: doroshdvo1987@gmail.com

Носко Юлія

ORCID 0000-0003-1077-8206; Researcher ID AAT-8354-2021; Scopus-Author ID 56880366900

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної та початкової освіти,
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: ulianosko5@gmail.com

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ В УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ

Мета статті – визначити педагогічні умови формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів.

Методологія. У дослідженні використано теоретичні методи: абстрагування, аналіз, синтез та узагальнення наукових джерел, що дало можливість з'ясувати сучасний стан розроблення проблеми формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів, систематизувати та узагальнити інформацію про досліджуваний об'єкт; порівняння та зіставлення – для порівняння підходів учених до досліджуваного феномену, уточнення ключових понять.

Наукова новизна полягає у здійсненні аналізу теоретичних і науково-методичних засад проблеми формування мотивації до рухової активності в учнів, визначенні педагогічних умов формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів.

Висновки. Зроблено висновки про те, що вивчення умов формування мотивації до рухової активності в учнів є актуальною проблемою в системах фізичного виховання різних країн. Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження свідчить, що рухова активність є потужним засобом зміцнення здоров'я, здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, запобігання тих негативних явищ, які мають місце в сучасному способі життя учнів, зокрема 10-11 класів: зростання розумового та психоемоційного напруження процесу навчання, переважання дистанційної форми навчання, зниження рухової ініціативи тощо. Аналіз психолого-педагогічної літератури, результатів експериментальних досліджень учених із зазначеної проблеми, вивчення зарубіжного та вітчизняного педагогічного досвіду з проблеми мотивації навчальної діяльності учнів на уроках фізичної культури, анкетування вчителів дало змогу виявити педагогічні умови, які можуть забезпечити ефективність формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на перевірку ефективності визначених педагогічних умов формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів.

Ключові слова: мотивація, рухова активність, здоровий спосіб життя, учні 10-11 класів, педагогічні умови.

Постановка проблеми. Соціально-політичні, економічні проблеми, екологічна криза, зростання рівня захворюваності та зниження працездатності населення актуалізують проблему збереження і розвитку фізичного і духовного здоров'я молодого покоління України. Негативні явища, що призводять до погіршення здоров'я, значною мірою пов'язують із прогресуючою тенденцією до зниження рухової активності учнів, зокрема 10-11 класів, що спостерігається на тлі інтенсифікації та модернізації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, і характеризується перевантаженням шкільними предметами, зростанням обсягу освітньої інформації з метою підготовки до вступу у різні заклади освіти для подальшого навчання.

У різних країнах світу рухова активність розглядається як важливий засіб зміцнення здоров'я, забезпечення високого рівня працездатності та якості життя населення, тому одним із економічно ефективних засобів охорони здоров'я населення вважаються заходи, що спрямовані на підвищення рухової активності населення. При цьому, саме заклади освіти і охорони здоров'я визнаються базовими для популяризації рухової активності молоді.

Необхідність формування навичок самоорганізації, здорових поведінкових звичок, що забезпечують достатній рівень рухової активності, збереження здоров'я та високу якість життя учнівської молоді, визначено в ряді державних документів: «Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади» від 19.10.2016 р. № 1695-VIII (Постанова Верховної Ради України); Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» від 9 лютого 2016 року № 42/2016; Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі від 25 травня 2020 року № 195/2020; Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 04 листопада 2020 року; Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року від 15.02.2021 року № 194.

Важливу роль у процесі організації рухової активності учнів відіграє школа, де закладаються основи фізичного здоров'я учнів, формуються мотиви, інтереси і потреби у здоровому способі життя. Не дивлячись на те, що сучасною системою шкільної освіти в Україні здійснено позитивні кроки щодо модернізації шкільного фізичного виховання, гострою залишається проблема формування в учнів 10-11 класів мотивації до рухової активності. Про це свідчать роботи науковців [6; 4; 5; 7], які звертають увагу на низький рівень мотивації учнів до занять фізичними вправами як на уроках, так і в позаурочний час.

Аналіз досліджень провідних українських учених Т. Круцевич, В. Ареф'єва, Н. Москаленко, О. Марченко, О. Томенка та ін. дав можливість зробити висновки про те, що результати фізичного виховання в шкільній системі освіти залежать від створення сприятливих педагогічних умов, коли враховуються інтереси і бажання учнів.

Актуальність даної проблеми, недостатність висвітлення її у науковій літературі зумовили визначення та обґрунтування педагогічних умов формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблема формування мотивації до рухової активності в учнів старшої школи досліджувалась у роботах вітчизняних вчених (Г. Безверхня, Н. Белікова, І. Васкан, О. Марченко, О. Томенка та ін.). Наукові дослідження Т. Круцевич, О. Іщенко, В. Лисяк, О. Марченко М. Пальчук, Є. Федороенко та ін.) вказують на те, що ефективність занять фізичною культурою та підвищення рівня рухової активності учнів залежать, передусім, від формування в них мотивації та інтересу до виконання фізичних вправ. Мотивація розглядається вченими як сукупність факторів, що детермінують поведінку і діяльність людини на реалізацію потреби [1]. При цьому, як зазначає О. Дубогай, потреба є рушійною силою рухової активності [3].

Вчені В. Ареф'єв, Г. Єдинак; Т. Бала, О. Ажиппо; Т. Круцевич, Н. Пангелова, О. Кривчикова обґрунтували необхідність удосконалення засобів, методів та форм проведення занять із фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти за допомогою сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій.

Свої дослідження вчені спрямовували на аналіз мотивації, інтересу учнів до рухової діяльності, занять фізичною культурою та спортом (І. Бакіко, С. Савчук, В. Дмитрук, В. Ковальчук, Т. Вознюк, Н. Свірчук, М. Галайдюк, І. Мамедова); пошук засобів, педагогічних технологій для формування мотивації до занять руховою активністю учнів старшої школи (А. Босенко, С. Холодов, О. Коваль).

Аналіз праць засвідчив, з одного боку, наявність певних теоретичних і методичних розробок у галузі фізичного виховання щодо підвищення рівня рухової активності учнів 10-11 класів, а з іншого, – недостатню кількість практичних досліджень, присвячених формуванню у них мотивації до рухової активності, зокрема визначенню педагогічних умов досягнення ефективності цього процесу.

Мета статті – визначити педагогічні умови формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів.

Методологія. У дослідженні використано теоретичні методи: абстрагування, аналіз, синтез та узагальнення наукових джерел, що дало можливість з'ясувати сучасний стан розроблення проблеми формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів, систематизувати та узагальнити інформацію про досліджуваний об'єкт; порівняння та зіставлення – для порівняння підходів учених до досліджуваного феномену, уточнення ключових понять.

Результати дослідження. Рухи є важливою складовою будь-якого виду діяльності та багатьох психічних процесів людини (В. Ареф'єв, Ю. Гавердовський, Н. Завидівська, О. Івашенко, Т. Круцевич, М. Носко, А. Ратов, А. Рибковський, О. Худолій, Б. Шиян та ін.), що всебічно стимулюють розвиток учнів у різних сферах: фізичній, сенсорній та інтелектуальній. Рухова активність розглядається вченими як сума рухів, що виконуються людиною в процесі повсякденної життєдіяльності і пов'язана зі знанням біологічних основ життя. Характеризуючи роль рухової активності, вчені (Н. Долбишева, Т. Круцевич, С. Трачук та ін.) зазначають, що вона є головним проявом життя, природним потягом до фізичного та психічного самовдосконалення, потребою організму, від задоволення якої залежить стан здоров'я людини, її фізичний та загальний розвиток.

Науковцями доведено, що рухова активність здійснює позитивний вплив на опорно-руховий апарат людини, покращує роботу і функціонування всіх органів і процесів організму людини, підвищує імунологічний захист та працездатність, стимулює перцептивні та інтелектуальні процеси (О. Багінська, А. Босенко, С. Гаркуша, О. Кокун, Т. Круцевич, Н. Лебедева, М. Носко, В. Плisko, І. Самокіш, В. Тулайдан, Ю. Тулайдан, О. Худолій та ін.).

Рухова активність як складова частина здорового способу життя, має велике значення в будь-якому віці людини. Вона позитивно впливає на повноцінне функціонування організму людини протягом життя, є сферою проведення «здорового відпочинку», профілактикою шкідливих звичок і негативних змін, які мають місце у сучасному способі життя учнів [10, 10].

Проте, вчені (І. Бондаренко, І. Буліч, Ю. Грицай та ін.) зазначають, що сьогодні в Україні лише невеликий відсоток учнів школи і здобувачів вищої освіти мають достатній рівень рухової активності. Особливо це стосується учнів старшої школи. Результати досліджень вчених доводять, що чим старшими стають учні, тим менш систематичними стають їх заняття фізичними вправами. Вони рідко відвідують спортивні секції, а деякі зовсім припиняють такі заняття. Серед основних причин – зниження рухової ініціативи, значне зростання розумового та психоемоційного напруження процесу навчання учнів старших класів у зв'язку із збільшенням обсягу навчального матеріалу, що пов'язано з підготовкою їх до вступу в заклади вищої освіти, переважання дистанційної форми навчання, шкідливі звички, несприятливі екологічні умови, низька ефективність уроків фізичної культури, що приводить до обмеження рухової активності, накопичення втоми, яка впливає на стан здоров'я учнів.

До того ж, у учнів 10-11 класів спостерігається зміна структури особистісних мотивацій, знижується інтерес до занять фізичною культурою і спортом, а також до самостійних занять фізичними вправами, у результаті чого втрачаються орієнтації на здоровий спосіб життя. Тому одним із важливих завдань фізичного виховання учнів 10-11 класів є розширення рухового досвіду, вдосконалення навичок життєво необхідних рухових дій, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності. Досягнення оптимальної рухової активності всіх учнів/учениць – одна з головних вимог кожного уроку фізичної культури з урахуванням стану здоров'я [8]. У зв'язку із цим пропагування здорового способу життя, формування мотивації до рухової активності в учнів старших класів є важливим завданням.

Відмітимо, що у системі шкільного фізичного виховання здійснено певні позитивні реформаторські кроки, зокрема впровадження концептуально нової програми з фізичної культури для учнів 5-11 класів, де основною метою визначено: формування в учнів стійкої мотивації до збереження свого здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовки; гармонійний розвиток природних здібностей та психічних якостей; використання засобів фізичного виховання в організації здорового способу життя [8]. Поділ навчального матеріалу в програмі на варіативний та інваріативний компоненти, на думку вчених (Г. Безверхня, Н. Москаленко, Т. Сидорчук, А. Яковенко та ін.), сприяє підвищенню в учнів інтересу до фізичного виховання, оптимізації рухової активності, формуванню навичок здорового способу життя.

Визначаючи рухову активність універсальним чинником управління способом життя людини, вчені наголошують на важливості формування в учнівської молоді саме мотивації, як «засобу» залучення їх до занять фізичною культурою, а значить і до збереження та зміцнення здоров'я.

Проблемам мотивування навчальної діяльності учнів надається велике значення у сучасній педагогічній науці, оскільки мотивація забезпечує її ефективність та якість. Під впливом мотивації формуються ціннісні орієнтації, світоглядна позиція особистості, виникають поведінкові реакції, розвивається внутрішній емоційний стан, який впливає на уявлення людини не лише про те, що її оточує, а й про себе, своє внутрішнє «Я», виникає адекватна оцінка ситуації і адекватне її сприйняття.

Проблема мотивації здобувачів освіти до занять фізичною культурою і спортом активно досліджується науковцями (С. Бобровник, І. Ячнюк, Ю. Ячнюк, М. Ячнюк, А. Щелкунов, А. Лебедева, С. Майборода та інші). «Мотивація, як зазначається в Українському педагогічному словнику, – це система мотивів або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки» [2, 217].

Поняття «мотивація», вбирає в себе всі види спонукання: мотиви, потреби, інтереси, устремління, прагнення, цілі, мотиваційні установки, ідеали тощо. Мотивація є одним із чинників, що впливає на успішність навчання, формує самостійність, відповідальність, прагнення до досягнення результатів, і у широкому розумінні визначається як детермінація поведінки взагалі.

Серед сучасних теорій мотивації найбільшої популярності набуває теорія самодетермінації Е. Дісі та Р. Раяна. Як зазначає Т. Тадеєва, упродовж усього 40-річного розвитку теорії самодетермінації однією із пріоритетних сфер її апробування та застосування була освітньо-виховна царина [9].

Одним із складових елементів мотиваційної сфери школярів є мотив, який В. Безверхня характеризує як спрямованість активності на предмет, внутрішній психічний стан, що пов'язаний з об'єктивними характеристиками предмета, на який спрямована активність [1].

Мотив сприяє активізації діяльності людини, спрямованої на досягнення мети. С. Гончаренко визначає мотив як спонукальну причину дій, вчинків людини, спрямованих на задоволення потреб, як те, що штовхає на дії [2, 47].

Українські вчені Т. Круцевич, В. Ареф'єв, Н. Москаленко, Н. Пангелова, О. Марченко, О. Томенко вважають, що результати фізичного виховання в системі шкільної освіти значно підвищуються, якщо будуть створені максимально сприятливі педагогічні умови для формування мотивації до рухової активності учнів, зокрема 10-11 класів, урахуватимуться їх цінності, мотиви та інтереси.

Аналіз психолого-педагогічної літератури та результатів експериментальних досліджень учених із зазначеної проблеми, вивчення зарубіжного та вітчизняного педагогічного досвіду з проблеми мотивації навчальної діяльності учнів на уроках фізичної культури дали змогу виявити педагогічні умови, які можуть забезпечити ефективність формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів:

- формування ціннісного, позитивного ставлення до занять фізичними вправами;
- створення безпечного, сприятливого освітнього середовища шкіл щодо заохочення рухової активності учнів;
- вивчення критеріїв позитивного впливу уроків фізичної культури на усвідомлення учнями важливості рухової активності та рухової підготовленості як складових здорового способу життя;
- формування в учнів настанови на збереження й підтримання свого здоров'я;
- виховання здорової звички і потреби у самостійних заняттях фізичною культурою, дотримання рухового режиму упродовж дня;

- формування комплексу взаємопов'язаних мотивів під час занять різними видами фізичних вправ;
- оптимізація традиційної системи фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти інноваційними видами рухової діяльності;
- надання учням ґрунтовних знань щодо оздоровчої спрямованості фізичного виховання та раціонального використання вільного часу для рухової активності та активного відпочинку;
- поступове збільшення фізичних навантажень;
- проведення тренінгів з метою усвідомленого викорінення шкідливих звичок;
- розвиток потреби у самостійних заняттях фізичними вправами й оцінці ефективності їх впливу на організм;
- розроблення та реалізація програм позашкільної рухової активності
- розвиток рефлексивних навичок, умінь саморегулювати поведінку і оцінювати її відповідно норм відповідальності за свій фізичний стан.

Висновки. Вивчення умов формування мотивації до рухової активності в учнів є актуальною проблемою в системах фізичного виховання різних країн. Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження свідчить, що рухова активність є потужним засобом зміцнення здоров'я, здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, запобігання тих негативних явищ, які мають місце в сучасному способі життя учнів, зокрема 10-11 класів: зростання розумового та психоемоційного напруження процесу навчання, переважання дистанційної форми навчання, зниження рухової ініціативи тощо.

Аналіз психолого-педагогічної літератури, результатів експериментальних досліджень учених із зазначеної проблеми, вивчення зарубіжного та вітчизняного педагогічного досвіду з проблеми мотивації навчальної діяльності учнів на уроках фізичної культури, анкетування вчителів дало змогу виявити педагогічні умови, які можуть забезпечити ефективність формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на перевірку ефективності визначених педагогічних умов формування мотивації до рухової активності в учнів 10-11 класів.

References

1. Безверхня Г. В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5–11 класів: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту: 24.00.02. Львів, 2004. 22 с.
Bezverkhna, H. V. (2004). Motyvatsiia do zaniat fizychnoiu kulturoiu i sportom shkoliariv 5–11 klasiv: avtoref. dys. ... kand. nauk z fiz. vykh. i sportu: 24.00.02 [Motivation for physical education and sports among 5–11 grade pupils: PhD dissertation abstract]. Lviv. 22. [in Ukrainian].
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / гол. ред. С. Головка. Київ: Либідь, 1997. 421 с.
Honcharenko, S. (1997). Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk [Ukrainian pedagogical dictionary] (S. Holovko, Ed.). Kyiv, Ukraine: Lybid. 421. [in Ukrainian].
3. Дубогай О. Д. Мотивація до занять фізичними вправами. Здоров'я та фізична культура. 2006. № 1. С. 17–19.
Dubohai, O. D. (2006). Motyvatsiia do zaniat fizychnymy vpravamy [Motivation for physical exercises]. Zdorovia ta fizychna kultura – Health and Physical Culture, 1, 17–19. [in Ukrainian].
4. Ковальова Н. В. Технологія проектування позакласної роботи старшокласників з фізичного виховання: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02. Київ, 2013. 20 с.
Kovaliova, N. V. (2013). Tekhnolohiia proektuvannia pozaklasnoi roboty starshoklasnykiv z fizychnoho vykhovannia: avtoref. dys. ... kand. nauk [Designing extracurricular activities in physical education: PhD dissertation abstract]. Kyiv. 20. [in Ukrainian].
5. Круцевич Т., Трачук С., Мамедова І. Заходи до підвищення рухової активності в скандинавських країнах. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2020. № 1. С. 68–74.
Krutsevych, T., Trachuk, S., & Mamedova, I. (2020). Zakhody do pidvyshchennia rukhovoi aktyvnosti v skandy-navskykh krainakh [Measures to increase motor activity in Scandinavian countries]. Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu – Theory and Methodology of Physical Education and Sport, 1, 68–74. [in Ukrainian].
6. Мамедова І. Формування мотивації учнів середніх класів до різних видів рухової активності в системі фізичного виховання: дис. ... д-ра філософії: 017 Фізична культура і спорт. Київ, 2023. 274 с.
Mamedova, I. (2023). Formuvannia motyvatsii uchniv serednikh klasiv do riznykh vydiv rukhovoi aktyvnosti v systemi fizychnoho vykhovannia: dys. ... d-ra filosofii: 017 Fizychna kultura i sport [Formation of motivation in middle-school students for various types of motor activity: PhD dissertation]. Kyiv. 274. [in Ukrainian].
7. Матвієнко І. Формування мотивації школярів до занять фізичною культурою та спортом у закладах загальної середньої освіти. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2020. № 3. С. 81–85.
Matviienko, I. (2020). Formuvannia motyvatsii shkoliariv do zaniat fizychnoiu kulturoiu ta sportom u zakladykh zahalnoi serednoi osvity [Formation of students' motivation for physical culture and sports in secondary schools]. Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu – Theory and Methodology of Physical Education and Sport, 3, 81–85. [in Ukrainian].
8. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура» 10–11 класи (Рівень стандарту). URL: <https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.fizichna-kultura-10-11-standart.pdf> (дата звернення: 29.04.2025).
Navchalna prohrama dlia zakladiv zahalnoi serednoi osvity «Fizychna kultura» 10–11 klasy (Riven standartu). (n.d.). [Curriculum for secondary schools «Physical Education» grades 10–11 (standard level)]. Retrieved from <https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.fizichna-kultura-10-11-standart.pdf> [in Ukrainian].

9. Тадеєва Т. Теорія самодетермінації Дісі-Раяна і навчальна мотивація. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка. 2012. № 3. С. 213–221. Tadeieva, T. (2012). Teoriia samodeterminatsii Disi-Raiana i navchalna motyvatsiia [Deci-Ryan self-determination theory and learning motivation]. Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Pedahohika – Research Bulletin of Ternopil National Pedagogical University. Pedagogy Series, 3, 213–221. [in Ukrainian].
10. Трачук С. Рухова активність і здоров'я учнівської молоді. Освітня траєкторія. 2023. Квітень. № 4 (39). С. 10. Trachuk, S. (2023). Rukhova aktyvnist i zdorovia uchnivskoi molodi [Physical activity and health of school youth]. Osvitnia traiektoriia – Educational Trajectory, 4(39), 10. [in Ukrainian].

Nosko Mykola

ORCID 0000-0001-9903-9164; Researcher ID C-6263-2017; Scopus-Author ID 56880089100

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
the existing member (academician) of Ukrainian NAPS,
Rector's Adviser of T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: mykola.nosko@gmail.com

Doroshenko Dmytro

ORCID 0000-0002-3094-1798

Post-graduate student,
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: doroshdvo1987@gmail.com

Nosko Julia

ORCID 0000-0003-1077-8206; Researcher ID AAT-8354-2021; Scopus-Author ID 56880366900

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor at the Department of preschool and primary education,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: ulianosko5@gmail.com

FORMATION OF MOTIVATION FOR PHYSICAL ACTIVITY AMONG 10-11TH GRADE STUDENTS

The purpose of the article is to identify the pedagogical conditions for the formation of motivation for physical activity among 10-11th grade students.

Methodology. The study employs theoretical methods, including abstraction, analysis, synthesis, and generalization of scientific sources, which enables the exploration of the current state of research on the formation of motivation for physical activity among 10-11th grade students, as well as the systematization and generalization of information about the studied object. Comparative analysis and contrast are used to compare scholars' approaches to the phenomenon under investigation and clarify key concepts.

Scientific Novelty lies in analysing theoretical and methodological foundations of forming the motivation for physical activity among students and identifying pedagogical conditions for promoting motivation for physical activity among 10-11th grade learners.

Conclusions. The study concludes that exploring the conditions for forming the motivation for physical activity among students is a relevant issue in physical education systems across various countries. The analysis of scientific literature on the research problem indicates that physical activity is a powerful tool for promoting health, fostering a healthy lifestyle, preventing harmful habits, and counteracting negative phenomena prevalent in the modern lifestyle of students, particularly those in the 10th- 11th grades. These phenomena include increased psychological and emotional stress from the learning process, the prevalence of distance learning, and reduced physical initiative, among the others. The analysis of psychological and pedagogical literature, the results of experimental studies by scholars on this issue, the examination of international and domestic pedagogical experiences related to motivating students' learning activities in physical education classes, and surveys of teachers have enabled the identification of pedagogical conditions that can enhance the effectiveness of forming the motivation for physical activity among 10-11th grade students. Further research may focus on testing the effectiveness of the identified pedagogical conditions for promoting motivation for physical activity among 10-11th grade students.

Keywords: motivation, physical activity, healthy lifestyle, 10-11th grade students, pedagogical conditions.

Стаття надійшла до редакції 24.01.2025

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Грищенко С. В.**